

Declaracions unilaterals

Mentre es van tancant els pactes per constituir els ajuntaments i els militants d'UDC busquen catàfores a l'interior d'una pregunta impenetrable, el full de ruta sobiranista continua a l'espera de noves adhesions. Sembla que la posició favorita del sector que es declara partidari del dret a decidir, però que no té pressa –hem esperat segles– perquè aquest dret es concreti, consisteix a exhibir una inexhaurible voluntat negociadora amb l'Estat i, sobretot, renunciar a qualsevol mena de declaració unilateral.

D'ençà del segle XVII, Catalunya ha estat en diversos moments ocupada o amenaçada militarment. I, tot i que en alguna oportunitat les operacions han comptat amb complicitats interiors destacades –especialment entre els sectors benestants–, aquestes intervencions s'han fet sempre en contra del sentiment general del poble. Tal com la documentació testifica, les ocupacions i repressions s'han justificat sempre per la “necessitat” de sotmetre la gent i el territori catalans al control d'un poder que mai no ha arribat a sentir-s'hi a casa i que, tret de ben comptades excepcions, ha considerat aliens, o no prou homologables, els seus habitants i la seva cultura.

Les ocupacions i amenaces militars, i la repressió intensa durant i després de les grans contestacions i revoltes populars, han servit per imposar sistemes de govern, règims fiscals i marcs legals. Han estat instruments de dominació econòmica, social, política i cultural cada vegada que li ha calgut al poder. Des dels humiliants i conflictius allotjaments de les tropes d'Olivares fins a la llei or-

gànica d'harmonització del procés autonòmic, immediatament posterior al cop d'estat del 23 de febrer del 1981.

La liquidació de les institucions catalanes d'estat, a partir del 1714, es va executar a l'empara de la victòria de les tropes borbòniques i l'ocupació militar del territori. El Decret de Nova Planta, entre altres mesures, dividia Catalunya en dotze corregiments que organitzaven els mecanismes principals de la dominació. La intervenció que emparava el decret, així com la repressió i la violència que la van acompanyar, i l'espoli de recursos que acabaria comportant, van tenir caràcter unilateral, no pas acordat.

Més de dos segles més tard, després de l'experiència republicana i la guerra del 1936-39, l'ocupació mili-

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

**La
implantació
del model de
dominació
de la
dictadura
no va ser
negociada**

tar i la repressió van ser l'eix executor principal de la substitució d'unes institucions democràtiques per una dictadura. I van determinar la suplantació de l'organització anterior de la societat civil catalana per la del règim totalitari i la posada en marxa d'un veritable etnocidi cultural i lingüístic. Una part encara signifi-

ficativa de la població catalana en tenim memòria directa. La implantació d'aquell model de dominació i d'espanyolitat imposada no va ser negociada. Va ser brutal i unilateral.

I també van ser unilateralment concebudes i desplegades, des de l'estat dictatorial, les condicions de la Transició. I totes les legitimacions, les legalitzacions i els límits que en derivaren, inclosos els de la Constitució. Les qüestions fona-

mentals de cara al futur que el franquisme volia predeterminar, en un darrer intent de perpetuar –*“atado y bien atado”*– les prerrogatives adquirides per la *“Victoria”* del 1939, no van poder ser debatudes llavors, ni han pogut ser després objecte d'un pronunciament lliure i plenament democràtic. Hi hagué “reforma”, però no “ruptura”. Per això va ser obstruïda per tots els mitjans la iniciativa d'un referèndum sobre la independència. I per això no vam poder celebrar amb totes les garanties i conseqüències la jornada del passat 9 de novembre.

El que l'independentisme es proposa ara –i consigna en el seu full de ruta– és convocar la població catalana el 27 de setembre a renovar el seu compromís amb la llibertat. Aquell dia disposarem de l'oportunitat de construir una majoria que traslladi al Parlament un mandat democràtic. La manifestació d'una voluntat col·lectiva i un nou punt de partida. Qualsevol declaració i actuació del Parlament es farà, doncs, en nom d'aquest mandat popular i democràtic.

En els pròxims mesos, fins al setembre, davant d'aquesta ocasió excepcional, anirem sabent on s'ubicarà cada formació i on serà cadascú. Qui fa seva la tradició de les lluites contra l'opressió política i econòmica i es vincula al desig popular de llibertat. I qui, davant la disjuntiva, s'estima més arrencar-se amb els continuadors i avaladors del llegat de la dominació i la violència institucional. Qui accepta l'estat espanyol d'ahir com a únic punt de partida a considerar. I qui està disposat, en canvi, a fer emergir un estat nou que, en la Catalunya d'avui, sigui l'expressió política més avançada de les aspiracions populars.

XAVIER BERTRAL